

[Finansministeren]

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale forslaget til finanslov til vedtagelse.

Økonomiministeren (Anders Andersen):

Jeg vil gerne benytte lejligheden til her ved finanslovdebatten at give en kort redegørelse for de for nylig afsluttede forhandlinger om indførelsen af et nyt europæisk valutasytem, kaldet EMS, og herunder også en vurdering af problemerne omkring deltagerkredsen.

Som det vil være de fleste medlemmer bekendt, vedtog Det europæiske Råd den 4. og 5. december i år at iværksætte et nyt europæisk valutasytem fra 1. januar 1979. Jeg skal ikke gå i detaljer, men kort resumere de vigtigste elementer i det nye system.

Det europæiske Råd vedtog, at den nye europæiske regningsenhed, den såkaldte ECU, skal være basis i det nye system. Den skal anvendes som en enhed ved fastsættelse af vekselkurser, den skal anvendes som en målestok for de enkelte valutaers afvigelser, og endelig skal den anvendes som enhed og som betalingsmiddel for centralbankernes indbyrdes mellemværende og afregninger.

Med udgangspunkt i ECUen fastlægges bilaterale vekselkurser, omgivet af et bånd af udsvingsmargener på 2,25 pct., for Italiens vedkommende dog 6 pct. i en overgangsperiode. Strukturen i dette system svarer i store træk til det nuværende slangesamarbejde, som Danmark er medlem af og deltager i.

Endvidere besluttede Det europæiske Råd, at der sker en indbetaling fra hvert medlemsland med 20 pct. af såvel guld- som dollarreserverne til Den europæiske monetære Fond. Til gengæld modtager centralbankerne beløb nomineret i ECUer, som kan anvendes ved deres indbyrdes afregninger. Endelig udvides de allerede eksisterende kreditfaciliteter, sådan at den samlede kredittængde når op på 25 mia ECU, svarende til ca. 175 mia kr.

I forbindelse med forhandlingerne om iværksættelse af EMS har man også drøftet behovet og mulighederne for øget finansiel bistand for at lette mindre velstillede landes deltagelse i EMS. Resultatet heraf blev, at Det europæiske Råd besluttede i en overgangsperiode at stille 1 mia regningsenheder til rådighed som lån på gunstige vilkår til sådanne lande; det vil altså sige, at der skal ydes rentetilskud til disse lån.

Regeringen hilser forhandlingsresultatet velkommen. I store træk svarer det som nævnt til det nuværende slangesamarbejde, udvidet til at omfatte flere lande. Vi skal dog ikke lægge skjul på en vis skuffelse over, at deltagerkredsen ikke kom til at omfatte alle lande. Allerede på mødet i Bruxelles tilkendegav England, at man ikke ønskede at deltage fra den 1. januar næste år, og det har vi naturligvis taget til efterretning. Selv om vi forstår de hensyn, der ligger bag ved den britiske beslutning, sker det alligevel med en vis beklagelse.

Vi finder, at resultatet af Det europæiske Råds møde er udtryk for en betydelig forbedring i forhold til den nuværende situation, men at et system med samtlige EF-lande som deltager i højere grad ville kunne opfylde målsætningen om at skabe ro på valutamarkedene og bidrage til den økonomiske vækst i Europa.

To lande udbad sig betænkningstid på Det europæiske Råds møde med hensyn til, hvorvidt de ville deltage i EMS fra begyndelsen. Det drejer sig om Irland og Italien. Regeringen har med tilfredshed konstateret, at det italienske parlament i forgårs har godkendt Italiens deltagelse allerede fra begyndelsen, og jeg kan sige, at i Irland overvejes det i disse timer, om Irland også vil deltage fra begyndelsen. Det er naturligvis den danske regerings håb, at Irlands overvejelser fører til et positivt resultat.

Særlig interesse knytter der sig fra dansk side til den norske holdning. Regeringen beklager, at Norge under indtryk af det udvidede europæiske valutasamarbejde har besluttet at udtræde af det bestående samarbejde.

Under forhandlingerne om det nye valutasamarbejde har det hele tiden været forudsat, at nærtstående europæiske lande kunne opnå en associeret stilling i forhold til det nye system. Efter de drøftelser, der har været inden for EF om dette spørgsmål, er det klart, at formen for udenfor stående europæiske landes tilknytning til valutasytemet vil blive nært beslægtet med den form for tilknytning, som Norge siden 1972 har haft i relation til slangelandene.

Den norske regering har i forbindelse med Norges udtræden af valutasamarbejdet fastslået, at man ikke ved overgangen til en ny valutakurspolitik ville sigte mod en ændring af de nuværende kursrelationer mellem den